

راه اینجاست!

سو‌ءاستفاده دشمن از دانشجو و استاد

شما که در دانشگاهید، فعالیت شما فعالیت دانشگاهی است؛ باید درس بخوانید، تحقیق کنید، به فکر نظریه‌سازی باشید. الگو گرفتن بی قید و شرط از نظریه پرداز های غربی و شیوه و ترجمه گرابی را غلط و خطرناک بدانید. ما در زمینه علوم انسانی احتیاج داریم به نظریه‌سازی و بسیاری از حوادث دنیا حتی در زمینه‌های اقتصادی و سیاسی و غیره، محکوم نظرات صاحب نظران در علوم انسانی است؛ در جامعه‌شناسی، در روان شناسی، در فلسفه؛ آنها هستند که شاخص‌ها را مشخص می‌کنند. در این زمینه‌ها ما باید نظریه پرداز های خودمان را داشته باشیم و باید کار کنیم؛ باید تلاش کنیم؛ دانشجو باید تلاش کند. دانشجو و محیط دانشگاه باید نگاه کلان به هدف‌های انقلاب داشته باشد؛ دنبال آنها رود. مراقب باشید دشمن نتواند از محیط دانشگاه و از عنصر دانشجو و استاد استفاده کند. این آن چیزی است که من روی آن تأکید می‌کنم. می‌بینید یک حادثه کوچکی اتفاق می‌افتاد، حالا در همین دانشگاه خودتان، یک تعدادی ملاً شاید در یک قضیه‌ای گلهمند، معترضند؛ ببینید بلافاصله در دنیا روی آن تفسیر می‌گذارند، تحلیل می‌گذارند، نه با چهیتی که آن دانشجو به خاطر آن جهت این حرکت را انجام داده، این اقدام را کرده بلکه در دست در نقطه مقابل آن جهت. یعنی حاکمیت را، نظام را، اسلام را زیر سؤال می‌برند با این وسائیل. باید هشیار بود. در محیط دانشگاه این هشیاری را همیشه لازم‌تر است.

۱۴ دی‌ماه پست ۸۷

گزارشی تحلیلی پیرامون نظام آموزشی و ازدواج

ازدواج از دختران تحصیلکرده سبقت گرفته است!

«دانشگاه در ایران» از جمله نهادهایی است که اگرچه اساساً برای التیام و بهبود مشکلات و مسائل اجتماعی شکل گرفته است، در بسیاری موارد خلاف فلسفه وجودی‌اش عمل کرده و نقشی «شتاب‌دهنده» را در مسائل اجتماعی ایفا نموده است. از جمله این موضوعات، مسئله «افزایش سن ازدواج» در ایران و تبعات آن است.

گزارش‌های سازمان ثبت احوال کشور حاکی از آن است که نرخ رشد ازدواج در سال‌های اخیر، با روند آرامی هر ساله کاهش یافته است؛ به طوری که نسبت طلاق به ازدواج از ۱۲/۵٪ طلاق در مقابل هر ۱۰۰ ازدواج در سال ۱۳۸۷، به ۱۸/۱٪ طلاق در مقابل هر ۱۰۰ ازدواج در سال ۱۳۹۱ افزایش یافته است. در مقابل کاهش آمار ازدواج، میزان طلاق روند صعودی به خود گرفته و نسبت آن به ازدواج با رشد نگران‌کننده‌ای مواجه شده است. از طرف دیگر طبق آمار ارائه شده توسط سازمان ثبت احوال، میانگین سن ازدواج در کشور برای آقایان حدود ۲۸ سال و برای خانم‌ها حدود ۲۲ سال بوده است. البته در نقاط شهری سن ازدواج برای خانم‌ها به حدود ۲۶ سال می‌رسد. این اعداد و ارقام هر چه باشد، از بالا بودن نامعقول سن تأهل خبر می‌دهد. اگر چه نمی‌توان تأثیر مشکلات اقتصادی و بیکاری از سویی، سنت‌های غلط ازدواج از سوی دیگر و خصوصاً خدمت طولانی مدت نظام وظیفه برای پسران را در افزایش سن ازدواج نادیده گرفت، مشکلات نظام آموزشی نیز نقشی شتاب‌دهنده در این زمینه ایفا نموده است. اولین مسئله شاید گسترش بی حد و حصر تحصیلات دانشگاهی باشد که موجب به تأخیر افتادن ورود جوانان به عرصه فعالیت اقتصادی شده است. در حال حاضر بیش از ۳/۵ میلیون دانشجو در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی گوناگون کشور تحصیل می‌کنند که اغلب در مقطع سنی ۲۰-۲۵ سال قراه دارند و این به معنی ورود دیر هنگام جمعیت فوق به بازار کار است. گذشته از ورودی‌های بی حد و حساب دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، توجه به این نکته نیز خالی از لطف نیست که بیش از نیمی از ورودی‌های دانشگاه‌ها را دختران تشکیل می‌دهند و این امر منجر به محدودتر شدن دایره همسرگزینی برای خانم‌ها می‌شود. دختران تحصیلکرده باید با پسران تحصیلکرده ازدواج کنند و وقتی در مقابل دختران تحصیلکرده، پسران تحصیلکرده‌ای که دارای شغل هم باشند به میزان کافی وجود نداشته باشد، در بسیاری از موارد موجب افزایش سن ازدواج دختران و حتی گزینش تجرد قطعی از جانب آنان می‌گردد؛ با توجه به علاقه همسرگزینی پسران ایرانی از میان دختران کوچک‌تر از خود، این مسئله تشدید نیز خواهد شد. طولانی بودن سنوات آموزشی نیز در این میان نقشی قابل توجه ایفا می‌کند؛ چرا که موجب طولانی‌تر شدن فرآیند ازدواج و در نتیجه کاهش توان مالی جوانان در زمان تأسیس اولین

تحلیل هفته

علی محمدزاده*

فصلی فاصله جوانان با بازار کار می‌گردد. این در حالی است که برنامه درسی دوره‌های دانشگاهی می‌تواند در سنوات معدودتری خلاصه شود. در کنار همه این موارد، اهمیت محتوای درسی و کیفیت آموزشی در نظام دانشگاهی کشور را نیز نباید نادیده انگاشت. در این زمینه باید گفت مسائلی چون آموزش مهارت‌های زندگی، محتوای درسی مشوق ازدواج و دهنه‌نگام و مانند آن کمتر جایی در برنامه آموزش عالی کشور دارد و در مقابل، محتوای درسی نظام آموزش عالی کشور، به ویژه در رشته‌های علوم انسانی، مروج سبک زندگی غیر ایرانی-اسلامی است و روابط بدون ازدواج را نهادینه می‌کند. البته در ترویج روابط بدون ازدواج دختر و پسر، نقش فضای فرهنگی حاکم بر دانشگاه‌ها را نیز نباید از نظر دور داشت؛ مسئله‌ای که حتی از کوته‌بینی مجموعه‌های فرهنگی وزارت علوم، مشکل‌های دانشجویی و سایر نهاد‌های فرهنگی مستقر در دانشگاه است. روابط بدون ازدواج دختر و پسر خود از عواملی است که زمینه را برای خوداری جوانان از ازدواج و تشکیل خانواده فراهم می‌کند. که مسائل آن و رقت، احیاجاب می‌کنند که دانشگاه‌ها و نهاد‌های مرتبط، سیاستگذار ی‌های منظم و همدفتری در جهت التیام و بهبود این مشکلات داشته باشند اما با کمال تأسف باید به این نکته ادعان کرد که کارنامه دانشگاه‌ها و نهاد‌های مرتبط در این زمینه به هیچ وجه قابل قبول نیست. از جمله این موارد می‌توان به ضعف مشوق‌های ازدواج برای جوانان متأهل اشاره کرد. سیاست گسترش خوابگاه‌های مسائلی که می‌توانست گامی

دختران تحصیلکرده ما بلند ازدواج کنند و وقتی در مقابل دختران تحصیلکرده‌ای که دارای شغل هم باشند به میزان کافی وجود نداشته باشد، در بسیاری از موارد موجب افزایش سن ازدواج دختران و حتی گزینش تجرد قطعی از جانب آنان می‌گردد؛ با توجه به علاقه همسرگزینی پسران ایرانی از میان دختران کوچک‌تر از خود، این مسئله تشدید نیز خواهد شد

در راستای حل مشکل مسکن دانشجویان تازه ازدواج کرده باشد، اکنون قربانی نگاه‌های سرمایه‌محور و اقتصادده-پیدا کرده است و در کنار گسترش آموزش‌های آزاد امکانات رفاهی دانشجویی نیز با روندی خزنده به بخش خصوصی واگذار می‌شود، نباید کم انتظارتفکر فرهنگی از مدیران آموزش عالی کشور داشت. وام‌های ازدواج دانشجویی نیز که زمانی

خبر تیتیر

- از امروز ۲۶ آذر آغاز می‌شود؛ پیاده‌روی کاروان‌های دانشجویی به سمت کربلا
  - مصوبات جلسات شورای اقتصاد دانشگاه آزاد؛ تأسیس شرکت سرمایه‌گذاری به جای وابستگی به شهریه دانشجویان
  - بیانیه اتحادیه انجمن‌های اسلامی دانشجویان مستقل؛ وزارت خارجه اقدام امریکایی‌ها را بی‌پاسخ نگذارد / «فتی‌ساز» ۲۰ در صدر آغاز کنید»
  - وزیر علوم؛ تعویض رؤسای دانشگاه‌ها طی نظرسنجی از تشکل‌های دانشجویی و اعضای هیئت علمی صورت می‌گیرد.
  - محسن هاشمی در تهران مرکز انجام ساخت و ساز دو میلیون مترمربع پروژه در دانشگاه آزاد
  - توفیقی؛ وزارت علوم با سهمیه‌بندی جنسیتی در دانشگاه‌ها مخالف است.
  - معاون امور دانشجویان داخل وزارت علوم الزام دانشگاه‌ها به تشکیل شورای معنی
  - پس از دانشگاه پیام نور، رؤسای دانشگاه‌های گیلان و اصفهان هم تغییر کردند
- * در بیانیه شورای تبیین مواضع بسیج دانشجویی بررسی شد؛ جایگاه تقویت ساختار درونی نظام و اقتصاد مقاومتی در عملکرد اقتصادی دولت

زندگی دانشجویی

هم‌اتاق شدن با دانشجویان

به گروه تشکیل داده بود که مأموریت ویژه‌ای داشت. بچه‌های این گروه از طرف رهبرشون مأمور بودن با دانشجویهایی که توی بعضی از زمینه‌ها ضعیف هستند، هم‌اتاق بشن و بعد از اینکه با طرف صمیمی شدن، پولش بوش مسائل دینی و اعتقادی رو بهشون یاد بدن. اولش فکر می‌کردیم این کار بی فایده باشه ولی بعداً نتایجش رو دیدیم. مثلاً بعضی از دانشجویها که حتی اعتقادی به حفظ ظاهر و پوشیدن لباس مناسبت‌ناشنون نداشتن بعد از به مدتی نماز شب می‌خواندن. حتی بعضیا اونقدر پیشرفت داشتن که لیاقت شهادت رو پیدا کردن. بعضیا هم به مسئولیت‌هایی گرفتن که به هر کسی نمی‌داده و در ظاهر بالاتر از سن خدمت‌شون بود.

شهیدمحمدجعفر نصر اصفهانی

دانشگاه چه خبر

آقای ضرغامی! جنایات فتنه‌گران

در سال ۸۸ را یادآوری کنید

هفت دفتر انجمن اسلامی در بیانیه‌ای خطاب به ضرغامی به مناسبت ۹۹ خواسار بازخوانی جنایات فتنه‌گران در سال ۸۸ شدند. بخش‌هایی از این بیانیه بدین شرح است: «ضمن تشکر از حضرت تعالی جهت روشنگری‌های صدا و سیما در رابطه با جنایات‌های فراموش نشدنی فتنه سال ۸۸، از جنبه‌ی انصاف و بی‌طرفی که همچنان و به ویژه در این ایام حماسی نسبت به روشنگری و بیان واقعیت‌های فتنه برای افکار عمومی همت کنید و با تکیه به آیه «يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تَقُولُونَ لَمَّا دَلَكَ قَوْلُ اللَّهِ لَؤُيَّةَ بْنَ تَمِيمٍ مَّا نَشَأُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ» (همچنه‌ای پوشالی آنان که دستشان در آن جنایت بزرگ آلوده است، تردیدی به خود راه ندهید.»

بودجه ۹۳ و دانشگاه‌های کشور

دکتر جواد هروی نماینده کمیسیون آموزش در تلفیق گفت: در صورتی که بتوان توزیع اعتبارات را بر اساس سرنانه دانشجویی ساماندهی کرد و به کمیسیون تلفیق ارائه داد یک حرکت عظیم و یک انقلابی در آموزش عالی به وجود آرد.ایم که بر اساس آن عدالت آموزشی ایجاد خواهد شد. وی افزود: متأسفانه در بودجه ۹۳ اختصاصی بودجه‌ای در صورتی که بر اساس پیوسته‌ای در آرد اما خلاصی ملی دیده نشده است که باید پیگیری کنیم. نماینده کمیسیون آموزش در تلفیق در خصوص نگاه ویژه به بودجه ۱۰ دانشگاه برتر در لایحه بودجه سال ۹۳ گفت: ۱۰ دانشگاه برتر بر اساس ماده ۱۵ قانون برنامه پنجم متفاوت دیده شده‌اند و در جایگاه خود محفوظ هستند.

شورای عالی گزینش وزیر را استیضاح می‌کند!

زهره طبیب‌زاده عضو کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس گفت: روز شنبه ۲۳ آذر به علت پیگیری وضعیت ۱۲۶ دانشجویی که از تحصیل منع شده بودند و بعد از دولت یازدهم با حکم توفیقی به تحصیل بازگشته بودند به شورای عالی گزینش در سازمان سنجش مراجعه کردیم و سوابق و پرونده‌های این دانشجویان را برای بررسی خواستیم ولی مسئول شورای عالی گزینش با رفتاری بر خلاف قانون اعلام کرد که اجازه نداریم پرونده این افراد را در اختیار شما قرار دهیم. در صورتیکه بدیش این ۱۲۶ نفر با تناقضات زیادی روبه‌رو است. به طور مثال در یکی از موارد از وزارت اطلاعات در مورد یکی از آنها استعمال شده و وزارت اطلاعات با ادامه تحصیل فرد مذکور مخالفت کرده بود اما شورای عالی گزینش سرخود اعلام کرده بود که این دانشجوی با دادن تعهد می‌تواند به تحصیل ادامه دهد.

وی اضافه کرد: اعضای کمیسیون آموزش قصد داشتند قبل از اقدام به استیضاح وزیر علوم از جرایمی یادداشت و بعد بودن اطلاعات درباره این ۱۲۶ دانشجوی مطلع شوند و جلوگیری از پاره‌پاره‌ی استیضاح وزیر در صحن مجلس گرفته شود. اما با امتناع شورای عالی گزینش از ارائه اطلاعات صحیح اجباراً به سمت استیضاح وزیر در صحن مجلس می‌رویم.

یادداشت

محمد حسین زاده*

جنبش دانشجویی در گذرگاه تاریخ-۱

۱۲۸ پیام امام برای دانشجویان در دوره مبارزه

دخترانه

ما که در این میان انقلاب اسلامی را می‌توان نقطه عطفی در جنبش دانشجویی دانست، واقعه‌ای بزرگ که دانشجویان و دانشگاهیان خود نیز در وقوع آن مؤثر بودند، و از اثرات آن نیز تأثیر گرفتند. بر این اساس اگر بخواهیم نگاهی گذرا بر روند حرکت جنبش‌های دانشجویی را از ابتدا تاکنون داشته باشیم، انقلاب اسلامی را که نقطه تمایز و مرحله جدیدی در تحولات بین‌المللی، منطقه‌ای، ملی و تابعیت دانشگاهی بوده است را باید مبنای تقسیم خود قرار دهیم.

(الف) قبل از انقلاب

به گنگ جنبش دانشجویی در ایران پیش از انقلاب را می‌توان به چهار دوره تقسیم کرد: ۱- از زمان تأسیس دانشگاه تهران تا پایان سلطنت رضاشاه در شهریور ۱۳۲۰ تا شهریور ۱۳۲۰ تا آذر ۱۳۳۲، ۲- آذر ۱۳۳۲ تا سنبل ۱۳۴۲، ۳- آذر ۱۳۴۲ تا شهریور ۱۳۴۲، ۴- آذر ۱۳۴۲ تا پیروزی انقلاب اسلامی (دایره‌المعارف انقلاب اسلامی، سوره مهر، دفتر ادبیات انقلاب اسلامی، ج ۲، صص ۲۳۳-۲۳۶).

در دوره رضاشاه اگر چه بیشتر فعالیت‌های دانشجویی گرایش کمونیستی داشت اما به دلیل دوران اختناق رضاخانی انسجام کافی پیدا نکرد. از شهریور ۱۳۲۰ تا آذر ۱۳۳۲ حضور نیروهای منتقدین در ایران و گسترش فقر و بیماری در کشور جنبش‌های دانشجویی را منسجم کرد. سه گرایش اصلی این دوران را می‌توان چپ‌های نزدیک به حزب توده، ملیون نزدیک به ملی گراها و صدق نیروهای مسلمان در دانشگاه‌ها رقم خورد. ۱۶ آذر ۱۳۳۲ شهادت سه آذر اهورایی (تعبیر دکتر شریعتی از شهیدان احمد قندچی، آذر شریعت رضوی و مصطفی بزرگنیا) که در اعتراض به ورود نیکسون معاون رئیس‌جمهور امریکا به تهران و با نگاه استکبارستیزانه دانشجویان و جنایت رژیم پهلوی رقم خورد.

دوره سوم قبل از انقلاب از سال ۱۳۳۲ شروع می‌شود و تا قیام سال ۴۲ حضرت امام ادامه پیدا

۳- پایان جنگ تا دوم خرداد ۱۳۷۶، ۴- دوم خرداد ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۱، ۵- از سال ۱۳۸۱ تاکنون. همانطور که گفته شد انقلاب اسلامی تحولی شگرف در تمامی زمینه‌های اجتماعی فرهنگی در ایجاد فرامرز ایجاد کرد و همین علت سبب شد که دشمنان خارجی انقلاب اسلامی تلاش خود را جهت ضربه زدن به نظام نوپای اسلامی به کار گیرند. بر همین اساس بود که انتظار می‌رفت دانشگاه با پیروزی انقلاب اسلامی همان طور که در روند مبارزات با به پای مردم حرکت می‌کرد در بعد از انقلاب نقطه قوت باشد ولی با رسوخ گروهک‌ها به داخل دانشگاه‌ها و قلیه جنجال‌های سیاسی و گاهی امنیتی، مسائل علمی به حاشیه رانده شدند. هر روز در دانشگاه تابلویی به اسم گروهک و جمعیت جدیدی اعلام موجودیت می‌کرد و این در حالی بود که گروهک‌هایی مانند منافقین، چریک‌های فدایی خلق، حزب توده و... دانشگاه‌ها را به محیط‌های پرتنحیی تبدیل کرده بودند، به طوری که در ناآرامی‌های سال ۵۹ این محیط‌ها به انبار سلاح و اتاق جنگ تبدیل شده بود. مجموع این تحولات سبب شد که ۱۲۸ پیام امام از ۱۳۵۹ تا ۱۳۵۸ در انتصاب اعضای سنات انقلاب فرهنگی را صادر نمایند. مهم‌ترین رویداد دانشجویی این دوران بی‌شک تسخیر لانه جاسوسی در ۱۳ آبان ۱۳۵۸ بود، امری که اثرات آن مانند انقلاب اسلامی فرامرزی شد و حضرت امام نام انقلاب دوم را برای آن برگزید.

سال ۶۱ موعید بازگشایی دانشگاه‌ها فرا رسیده و این در حالی بود که بیش از یکسال بود که دشمن بعضی جنگ را به جمهوری اسلامی تحمیل کرده بود. بسیاری از دانشجویان مسلمان و انقلابی از همان سال‌های اول انقلاب هسته‌های اولیه نهادهای انقلابی مانند سپاه و جهاد را که به ابتکار حضرت امام تأسیس شده بود تشکیل دادند و با شروع جنگ وارد میدان مبارزه با رژیم بعث شدند. از ۶۱ تا موعید فدائی تا فرماندهی لشکر‌های بزرگ دانشجویان حضور داشتند، شهید علم الهدی از جمله همین دانشجویان بود که با یارانش در هویزه حماسه‌ای ماندگار آفریدند.

پژشکی مشهد نشان از این محوریت دارد. اولین جرقه‌های شکل‌گیری سازمان مجاهدین در فضای دانشجویی در این دوران زده شد، حرکتی که در سال‌های نزدیک به پیروزی انقلاب اسلامی و بعد از آن با تصفیه نیروهای مذهبی از درون تشکیلات و با تغییر ماهیت ایدئولوژیکی به سازمان منافقین مبدل شد.

ب) بعد از انقلاب

سیر تحولات جنبش دانشجویی در بعد از انقلاب هم فراز و نشیب‌های بسیاری را پشت سر گذاشته است و پنج مرحله را می‌توان برای آن برشمرد: ۱- از پیروزی انقلاب اسلامی تا انقلاب فرهنگی؛ ۲- بازگشایی دانشگاه‌ها تا پایان جنگ تحمیلی؛

۳- پایان جنگ تا دوم خرداد ۱۳۷۶، ۴- دوم خرداد ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۱، ۵- از سال ۱۳۸۱ تاکنون. همانطور که گفته شد انقلاب اسلامی تحولی شگرف در تمامی زمینه‌های اجتماعی فرهنگی در ایجاد فرامرز ایجاد کرد و همین علت سبب شد که دشمنان خارجی انقلاب اسلامی تلاش خود را جهت ضربه زدن به نظام نوپای اسلامی به کار گیرند. بر همین اساس بود که انتظار می‌رفت دانشگاه با پیروزی انقلاب اسلامی همان طور که در روند مبارزات با به پای مردم حرکت می‌کرد در بعد از انقلاب نقطه قوت باشد ولی با رسوخ گروهک‌ها به داخل دانشگاه‌ها و قلیه جنجال‌های سیاسی و گاهی امنیتی، مسائل علمی به حاشیه رانده شدند. هر روز در دانشگاه تابلویی به اسم گروهک و جمعیت جدیدی اعلام موجودیت می‌کرد و این در حالی بود که گروهک‌هایی مانند منافقین، چریک‌های فدایی خلق، حزب توده و... دانشگاه‌ها را به محیط‌های پرتنحیی تبدیل کرده بودند، به طوری که در ناآرامی‌های سال ۵۹ این محیط‌ها به انبار سلاح و اتاق جنگ تبدیل شده بود. مجموع این تحولات سبب شد که ۱۲۸ پیام امام از ۱۳۵۹ تا ۱۳۵۸ در انتصاب اعضای سنات انقلاب فرهنگی را صادر نمایند. مهم‌ترین رویداد دانشجویی این دوران بی‌شک تسخیر لانه جاسوسی در ۱۳ آبان ۱۳۵۸ بود، امری که اثرات آن مانند انقلاب اسلامی فرامرزی شد و حضرت امام نام انقلاب دوم را برای آن برگزید.

سال ۶۱ موعید بازگشایی دانشگاه‌ها فرا رسیده و این در حالی بود که بیش از یکسال بود که دشمن بعضی جنگ را به جمهوری اسلامی تحمیل کرده بود. بسیاری از دانشجویان مسلمان و انقلابی از همان سال‌های اول انقلاب هسته‌های اولیه نهادهای انقلابی مانند سپاه و جهاد را که به ابتکار حضرت امام تأسیس شده بود تشکیل دادند و با شروع جنگ وارد میدان مبارزه با رژیم بعث شدند. از ۶۱ تا موعید فدائی تا فرماندهی لشکر‌های بزرگ دانشجویان حضور داشتند، شهید علم الهدی از جمله همین دانشجویان بود که با یارانش در هویزه حماسه‌ای ماندگار آفریدند.

***کارشناسی ارشد مدیریت بازرگانی دانشگاه فردوسی مشهد**